

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PAŽYMA Nr. NV-		2021-12-06	
ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-21-1805 TAP-21-1804 TAIS-21-32822(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 15, 73 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau - PROJEKTAS)	
		Rengėjas	Svarstyta
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	☒ Taip	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Siūloma Svarstyti ☒ TAP ☒ LRV posėdis

DALYKINIS VERTINIMAS	Siūlomos pagrįstos priemonės, kurios padės išspręsti nustatytą problemą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Iš dalies ☐ Ne
	Siūlomas sprendimas pagrįstas įrodymais (duomenimis, faktine informacija)	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Iš dalies ☐ Ne
	Teisės akto projektas parengtas laikantis Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų dėl derinimo subjektų, terminų, projekto lydimosios medžiagos	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Iš dalies ☐ Ne
	Teisėkūros procesas buvo įtraukus, užtikrinant tinkamą suinteresuotų asmenų informavimą ir dalyvavimo sąlygas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Iš dalies ☐ Ne ☐ Netaikytina
TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	<i>Pasirenkama</i> ☐ Esminės ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☐ Pastabų nėra	

PROJEKTO TIKSLAS	Nustatyti, kad Lietuvos mokslo tarybos (toliau – LMT) savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija būtų Lietuvos Respublikos Vyriausybė vietoje Lietuvos Respublikos Seimo. Taip pat, įtvirtinti LMT valdymo organus ir pagrindines LMT funkcijas 2 pagrindinėse srityse: MTEP, aukštojo mokslo ir mokslininkų rengimo politikos įgyvendinimo klausimais bei MTEP veiklų finansavimo klausimais.
SPRENDŽIAMA PROBLEMA	LMT pavaldumo peržiūrėjimu siekiama sustiprinti LMT, kaip politikos ekspertinę - patariamąją ir priemones administruojančią, ir finansuojančią instituciją bei užtikrinti efektyvesnį mokslo politikos įgyvendinimą, resursų sutelktumą ir paprastesnį bei greitesnį sprendimų priėmimo procesą.

POREIKĮ KEISTI REGULIAVIMĄ INDIKUOJANTYS SUBJEKTAI IR (AR) ŠALTINIAI	DUOMENYS / ĮRODYMAI
☒ Vyriausybės programa ARBA / IR pokyčiai ☒ Praktinės taikymo problemos ARBA / IR	Projektas parengtas, atsižvelgiant į: Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.7.2 veiksmą dėl studijų, mokslo ir inovacijų politiką formuojančių ir įgyvendinančių institucijų: Studijų kokybės vertinimo centro, Lietuvos mokslo tarybos (toliau – LMT), Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (toliau – MITA), Vyriausybės strateginės analizės centro

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

☒ Seime registruotas teisės akto projektas	atsakomybių peržiūros ir efektyvesnio jų funkcijų pasiskirstymo; • Vyriausybės 2021 m. gegužės 5 d. protokolinį sprendimą, kuriuo buvo pritarta ŠMSM pateiktai Mokslo agentūros koncepcijai bei pavesta ŠMSM iki 2021 m. rugpjūčio 1 d. parengti ir pateikti Vyriausybei Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, siekiant įtvirtinti Mokslo agentūros teisinę formą ir viešojo administravimo funkcijas bei per 3 mėnesius po Mokslo ir studijų įstatymo priėmimo parengti ir pateikti Vyriausybei Mokslo agentūrai įsteigti reikalingus teisės aktų projektus; • Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, kuriame Lietuva įsipareigoja įsteigti mokslo politiką įgyvendinančią instituciją, kuri būtų pavaldi Vyriausybei arba Ministerijai; • EBPO ekspertų siūlymą pakeisti LMT savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, remiantis tarptautine patirtimi, kai analogiškas atsakomybes turinčios Europos šalių institucijos veikia kaip Vyriausybei ar už mokslo politiką atsakingai ministerijai pavaldžios struktūros ir nėra pavaldžios Parlamentui (iš 14 užsienio šalių - mokslo tarybos ar analogiškas atsakomybes turinčios institucijos 5 šalyse pavaldžios Vyriausybei, 9 šalyse – pavaldžios už mokslo politiką atsakingai ministerijai).

SIŪLOMOS PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

DALYKINIS KOMENTARAS

Projektu siūlomas LMT pavaldumo pokytis, keičiant LMT savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją iš Seimo į Vyriausybę, tikėtina leis operatyviau reaguoti į dinamiškus aplinkos pokyčius bei užtikrinti kokybiškesnį paslaugų teikimą mokslo bendruomenei vieno langelio principu. Šis pokytis rezonuoja ir su Seime svarstomu technologijų ir inovacijų politikos įgyvendinimo funkcijų konsolidavimo vienoje agentūroje klausimu. Šiais pokyčiais tikimasi sumažinti teikiamų paslaugų fragmentiškumą ir vykdomų funkcijų dubliavimą bei sustiprinti strateginius abiejų agentūrų gebėjimus.

Kitos svarstytos alternatyvios priemonės	2021 m. birželio 2 d. Seime ŠMSM pristatė 4 Mokslo agentūros kūrimo alternatyvas, apimančias ir LMT pokyčius: 1. Stiprinamas strateginis LMT vaidmuo, atsisakant administracinių funkcijų, atskiriama finansavimo funkcija nuo vertinimo, sukurtas vieningas studijų ir mokslo vertinimo centras, optimizuojamas ŠMSM pavaldžių įstaigų tinklas, MITA administruotos priemonės integruotos į Mokslo ir studijų agentūrą, sukurtas vieningas NCP tinklas; 2. Užtikrinamas administracinės sistemos stabilumas, atskiriama finansavimo funkcija nuo vertinimo, neatskirtos politikos formavimo ir finansavimo funkcijos; 3. LMT perkeliama ŠMSM pavaldumui, optimizuojamas ŠMSM pavaldžių įstaigų tinklas, atskiriama finansavimo funkcija nuo vertinimo, sukurtas vieningas studijų ir mokslo vertinimo centras, MITA administruotos priemonės integruotos į LMT, sukurtas vieningas NCP tinklas; 4. Sutelkiami analitikos pajėgumai ir stebėsenos instrumentai politikos rekomendacijoms rengti, sutelkiamas tarptautinių mokslo programų ir atstovavimo koordinavimas, sukurtas mokslo ir inovacijų pareigūnų tinklas.

Gerosios užsienio šalių taikomos praktikos	Siūlymas pakeisti LMT savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją buvo pateiktas ir EBPO ekspertų. Remiantis tarptautine patirtimi, analogiškas atsakomybes turinčios Europos šalių institucijos veikia kaip Vyriausybei ar už mokslo politiką atsakingai ministerijai pavaldžios struktūros. Išnagrinėjus 14 užsienio šalių praktiką mokslo tarybos ar analogiškas atsakomybes turinčios institucijos pavaldžios Vyriausybei (5 šalyse) arba už mokslo politiką atsakingai ministerijai (9 šalyse), nė vienoje analizuotoje Europos valstybėje mokslo taryba

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ar analogiškas funkcijas turinti institucija nėra pavaldi Parlamentui.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO KAŠTAI

DALYKINIS KOMENTARAS

Papildomų lėšų poreikis įgyvendinti teisės aktą	Papildomų lėšų Projekto įgyvendinimui nereikės. 2021 m. valstybės biudžeto asignavimai LMT – 22,3 mln. eurų; LMT biudžetą papildys 2021–2027 m. veiksmų programos ŠMSM koordinuojamos MTEP priemonių lėšos apie 221,5 mln. eurų ir RRF priemonių lėšos – apie 20 mln. eurų.
Ūkio subjektams, gyventojams, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sukuriama administracinė našta	Neskaiciuota
Prisitaikymo sąnaudų ūkio subjektams, gyventojams	Neskaiciuota

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO NAUDOS

DALYKINIS KOMENTARAS

Projektu inicijuojami pokyčiai, tikimasi, sudarys sąlygas efektyvinti LMT valdymą ir supaprastinti, pagreitinti sprendimų priėmimo procesą, efektyvinti tarptautiškumo funkciją tiksliai sukuriant ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos nacionalinių kontaktinių asmenų (NCP) biurą vienoje institucijoje, išplėsti priemonių administravimo atsakomybes, LMT administruojamos priemonės apimtų visus MTEP etapus, stiprinti LMT strateginę patariamąją funkciją, sustiprinti akademinės antreprenerystės kompetencijas.	
Kiekybiniai / kokybiniai duomenys, pagrindžiantys teigiamą projekto poveikį	Pakeitus LMT savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, tikimasi: greitesnio LMT veiklai priskirtų klausimų bei mokslo politikos srityje kylančių problemų sprendimo, efektyvesnio ŠMSM, atsakingos už Lietuvos mokslo transformacijos į pasaulinį lygį, konsultavimą, operatyviau nagrinėti ir spręsti mokslo ir studijų poreikius, efektyviau nustatyti atsakomybes už deleguotas funkcijas.
Visuomenės grupės, kurios pajaus teigiamą poveikį	Tiesioginį poveikį pajus Lietuvos mokslo bendruomenė, mokslo politikos formuotojai bei su jos įgyvendinimu susiję subjektai. Netiesioginį poveikį pajus inovacijų ekosistemos dalyviai.
Sutaupytos lėšos	Sutaupymai neplanuojami.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

DALYKINIS KOMENTARAS

Konsultacijų su visuomene rezultatai	2021 m. I pusmetyje ŠMSM pristatė Mokslo agentūros siūlytas alternatyvas Vyriausybėje bei Seime. Projektas buvo paskelbtas Seimo teisės informacinėje sistemoje.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

DALYKINIS KOMENTARAS

Likusios nesuderintos pastabos ir pasiūlymai	VRM, TM, LMT pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies pateikiamos derinimo pažymoje.

KITI DALYKINIO VERTINIMO ASPEKTAI

PAŽYMĄ PARENGĖ

Jolita Bočiarovienė
Strateginių kompetencijų grupės vyresnioji patarėja